

Nr 38.

Ankom till Riksdagens kansli den 21 april 1913 kl. 4 e. m.

Betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 54 § förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering samt i ämnet väckta motioner.

(2:a Avd.)

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Vennersten, frih. Trolle, frih. C. J. Beck-Friis, Trapp, Eklund, Ollas A. Ericsson, Bäckström, Röing, Bystrom, Rune, Christierson, Larsson i Klagstorp, frih. Palmstierna, frih. Fleming, Elof Ljunggren, Knaust, Jeansson i Kalmar, Källman och Jonsson i Hökhult.

Genom proposition, nr 119, av den 7 mars 1913, vilken hänvisats till bevillningsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att antaga följande förslag till förordning om ändrad lydelse av 54 § förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, att träda i kraft å tid, som av Kungl. Maj:t bestämdes:

»Förslag

till

**förordning om ändrad lydelse av 54 § i förordningen
den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter
och förfarandet vid taxering.**

54 §.

1 mom. Till beredande av ersättning åt ordförandena och de av Kungl. Maj:ts befallningshavande förordnade ledamöterna i taxerings-
Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 7 saml. 30 häft. (Nr 38.) 1

nämnderna, arvoden för protokolls- och längdföringen hos prövningsnämnderna, arvode åt kronans ombud hos Stockholms stads prövningsnämnd ävensom gottgörelse för det i samband med taxeringsförrättningarna i övrigt lämnade biträde av städernas tjänstemän må enligt Kungl. Maj:ts förordnande för varje år utgå högst ett belopp, motsvarande två procent av rikets hela inkomst- och förmögenhetsskattesumma för året, sådan denna enligt taxeringsnämndernas beslut beräknats.

2 mom. Det åligger Kungl. Maj:ts befallningshavande att senast den 1 juli varje år till Kungl. Maj:t inkomma med yttrande angående ej mindre länets eller, i fråga om Stockholm, stadens hela inkomst- och förmögenhetsskattesumma enligt taxeringsnämndernas beslut än även den ersättning, som för bestyr med taxeringsarbetet anses böra tillkomma en var av de personer, inom länet eller Stockholms stad, vilka enligt bestämmelserna i 1 mom. äro därtill berättigade; skolandet därvid jämväl angivas de grunder, som varit bestämmande vid ersättningarnas beräkning.

Efter prövning av vad sålunda föreslagits, bestämmer Kungl. Maj:t, huru mycket av tillgängliga medel skall ställas till varje prövningsnämnds förfogande. Sålunda anvisat belopp äger prövningsnämnden efter förslag av Kungl. Maj:ts befallningshavande fördela emellan de till ersättning berättigade.

Vid ersättningarnas fördelning bör fästas avseende på den för de särskilda uppdragens utförande erforderliga skicklighet, tid och arbete.

3 mom. Till gäldande av förut icke omförmälda, av prövningsnämnds arbeten föranledda utgifter, såsom ersättning för biträde åt kronans ombud vid förberedande göromål, nödiga tryckningskostnader samt gottgörelse för upppassning hos prövningsnämnden, äger varje prövningsnämnd efter förslag av Kungl. Maj:ts befallningshavande använda erforderligt belopp.

4 mom. Angående de av prövningsnämnden enligt 2 och 3 mom. beviljade beloppen och dessas fördelning bör i länen till Kungl. Maj:ts befallningshavande avlätas särskilt utdrag av nämndens protokoll, varefter beloppen i vanlig ordning utbetalas och med bifogande av protokollsutdraget i kronoräkenskaperna redovisas. Om de av Stockholms stads prövningsnämnd beviljade beloppen och fördelningen därav skall underrättelse genom utdrag av nämndens protokoll meddelas statskontoret, varifrån beloppen utbetalas.

5 mom. Å taxeringsnämnds sammanträdesort icke bosatta, av kommun valda ledamöter i denna nämnd äga, därest vederbörande kommunalstämma eller, där kommunalfullmäktige finnas, dessa sådant be-

sluta, att av kommunens medel åtnjuta dels traktamentsersättning under såväl sammanträdes- som resedagar med högst fyra kronor om dagen dels ock, då skjuts, järnväg eller ångfartyg för resa till och från sammanträdesorten verkligen begagnats, resekostnadsersättning med högst lega för skjuts efter en häst eller för båtskjuts eller utgift för II klass å järnväg eller för salongsplats å ångfartyg.

6 mom. Å provningsnämndens sammanträdesort icke bosatta ledamöter i denna nämnd samt de taxeringsnämndsordförande eller av Kungl. Maj:ts befallningshavande förordnade ledamöter i taxeringsnämnd, som på Kungl. Maj:ts befallningshavandes kallelse från annan ort infunnit sig i residensstaden före eller under provningsnämndens sammanträde för upplysningars meddelande, äga åtnjuta traktamentsersättning under såväl sammanträdes- som resedagar med tio kronor om dagen samt övrig ersättning för resekostnaderna enligt fjärde klassen av gällande resereglemente.

Enahanda ersättning tillkommer även ledamot i provningsnämnd, som, på annan ort bosatt, efter kallelse av ordföranden inställt sig för att deltaga i protokollsjusteringen.

7 mom. Häradsskrivare äga att för de avskrifter av taxeringslängderna, som det enligt 36 § 4 mom. och 47 § 3 mom. åligger dem att avlämna, undfå ersättning med femtio öre arket.

8 mom. Till den, vilken i anledning av landskamrerare jämlikt 44 § beviljad ledighet från vissa tjänstegöromål förordnas att samma göromål förrätta, skall utgå gottgörelse motsvarande landskamrerares tjänstgöringspenningar.

9 mom. De belopp, som utgå enligt 6, 7 och 8 mom., böra, utan sammanblandning med de i 1—4 mom. omförmälda taxeringskostnaderna, utbetalas av Kungl. Maj:ts befallningshavande efter granskning av därå ingivna rekvisitioner.»

Beträffande vad föredragande departementschefen enligt omförmälda statsrådsprotokoll vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t anfört till motivering för detta förslag tillåter utskottet sig hänvisa till propositionen.

Till utskottets behandling hava därjämte hänvisats två i anledning av propositionen väckta motioner, en inom vardera kammaren.

I den ena, I:112, av herr *Hult* m. fl., hemställes om sådan ändring av det av Kungl. Maj:t föreslagna 5 mom. i förevarande §, att kommun även erhåller befogenhet att bevilja traktamentsersättning till

av kommunen vald ledamot av taxeringsnämnden, som är boende å sammanträdesorten.

I den andra motionen, II:280, av herrar *Persson* i Norrköping och *Tengdahl* föreslås, »att Riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till ändrad lydelse av 54 § i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering måtte antaga ett tillägg till det föreslagna 5:te momentet av följande innehåll:

Valda ledamöter, boende å sammanträdesort eller icke, äga ock, därest och i den ordning stadsfullmäktige, kommunalstämma eller, där kommunalfullmäktige finnas, dessa sådant besluta, att av kommuns medel åtnjuta ersättning för den genom uppdragets fullgörande förlorade arbetsförtjänst med högst 4 kronor om dagen.»

Beträffande motiveringarna för berörda förslag hänvisas till motionerna.

Utskottet.

Det nya i Kungl. Maj:ts förslag innehålles i det föreslagna 5 mom.

Utan att ingå på förslaget principielle innebörd av undantag från den vedertagna regeln, att kommunala uppdrag äro förtroendeuppdrag, som fullgöras utan gottgörelse, finner utskottet sig övertygat av vad föredragande departementschefen anfört rörande det praktiska behovet av rätt för kommun att bevilja ersättning i förevarande fall. Invändas kunde tilläventyrs, att ledamöterna i taxeringsnämnd utföra ett arbete i statens intresse och därför borde gottgöras av statsmedel, men, frånsatt att detta ej är enda fallet, då kommunalvalda organ få tjäna statsändamål, får det ihågkommas, att taxeringsarbetet också är av stor vikt för kommunen såsom skapande grunderna för den kommunala utdebiteringen.

Anordningen av ifrågavarande gottgörelse såsom allenast villkorlig och till storleken inom visst maximum beroende av prövning i varje särskilt fall synes innesluta garanti för att, såsom departementschefen yttrat, »ersättningen icke tillmätas på sådant sätt, att intresset för arbetsuppgiften uppväges av eller kan förväxlas med intresset för betalningen».

Tvivelaktigt kan synas, när en person skall anses bo på eller utom »sammanträdesorten». Sistnämnda uttryck förekommer väl redan nu i förordningen, men endast beträffande prövningsnämnd, som alltid sammanträder i residensstaden. Det riktiga torde emellertid vara att,

i saknad av annan ledning för bedömandet, följa bestämmelserna i 13 § resereglementet angående begränsningarna för rätten till resekostnadsersättning.

Kungl. Maj:ts förslag synes i viss mån gynna de utanför sammanträdesorten bosatta ledamöterna, vilka skulle få både resekostnadsersättning och dagtraktamente, medan övriga ledamöter ej skulle kunna få någon ersättning alls. Den av herr *Hult* m. fl. väckta motionen avser att avhjälpa denna ojämnhet, och finner utskottet de för propositionen anförda skälen i huvudsak stödja även den i berörda motion föreslagna utsträckningen av rätten till dagtraktamente till de å orten boende ledamöterna. Det relativa grannskapet till platsen för nämndens sammanträden anser utskottet i likhet med motionärerna icke böra utesluta rätt till traktamente, men å andra sidan bör denna omständighet naturligen tagas med i räkningen vid bestämmandet av ersättningens storlek.

I herrar *Perssons* och *Tengdahls* motion inrymmes, utöver dagtraktamente i den omfattning Kungl. Maj:t föreslagit, rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Medan propositionen och i huvudsak även den av herr *Hult* m. fl. väckta motionen torde avse att ersätta blott de med uppdraget förenade direkta kostnaderna, synas förstnämnda motionärer hava överskridit den gräns, som departementschefen betecknat dels med nyss härovan återgivna ord och dels sålunda: »Uppdraget får, med andra ord, icke bli eftersträvansvärt för betalningens skull, vadan betalningen bör i möjligaste mån jämnt motsvara nödvändiga direkta kostnader.» Deras förslag, enligt vilket å sammanträdesorten icke bosatta ledamöter skulle kunna utom resekostnadsersättning få ända till 8 kronor om dagen, synes därjämte väl mycket tillgodose dessa på bekostnad av de å orten boende ledamöterna, beträffande vilka de båda föreliggande motionerna synas leda till samma resultat i ersättningsväg.

På grund härav och då Kungl. Maj:ts och herr *Hults* m. fl. förslag i förening torde motsvara det förefintliga behovet, har utskottet ansett herrar *Perssons* och *Tengdahls* motion icke böra tillstyrkas.

Slutligen må anmärkas, att då utskottet haft att omformulera förevarande 5 mom. till överensstämmelse med sin ovan angivna ståndpunkt, hänsyn tagits jämväl därtill, att det av utskottet förordade stadgandet komme att i motsats till Kungl. Maj:ts förslag bliva tillämpligt även i stad.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

- 1) att Riksdagen måtte antaga Kungl. Maj:ts förevarande förslag till förordning om ändrad lydelse

av 54 § förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, dock att, i anledning av motionen I:112 av herr Hult m. fl., åt 5 mom. måtte givas följande lydelse:

5 mom. Av kommun valda ledamöter i taxeringsnämnd äga, därest vederbörande kommunalstämma eller, där kommunalfullmäktige finnas, dessa eller i stad stadsfullmäktige sådant besluta, att av kommunens medel åtnjuta dels traktamentsersättning under såväl sammanträdes- som resedagar med högst fyra kronor om dagen, dels ock, då de icke äro bosatta å den ort, där nämnden sammanträder, samt då skjuts, järnväg eller ångfartyg för resa till och från sammanträdesorten verkligen begagnats, resekostnadsersättning med högst lega för skjuts efter en häst eller för båtskjuts eller utgift för II klass å järnväg eller för salongsplats å ångfartyg;

2) att Riksdagen måtte besluta, att förordningen skall träda i kraft å den tid, Konungen bestämmer; samt

3) att motionen II:280, av herrar Persson i Norrköping och Tengdahl, icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 21 april 1913.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Reservationer:

av herr friherre *Fleming*; samt

av herr *K. G. Karlsson* mot viss del av motiveringen.